

5F

GÜDEK

Güvenlik Denetim Kontrol

BÖLÜM:

5- YÖNETİM SİSTEMLERİ

KONU:

5F- YALIN YÖNETİM SİSTEMİ

İçindekiler

YALIN İSG YÖNETİM SİSTEMİ	2
Yalın Yönetim çalışmalarının adımları,	3
İSG biriminin yapması gerekenler	4
Yalın İSG sistemi uygulaması sayesinde,	4
Yalın Yönetiminin alt katmanları	5
Kaizen Süreci	5

YÖNETİM SİSTEMLERİ

YALIN İSG YÖNETİM SİSTEMİ¹

Romalıların dediği gibi “Simlex Sigillum Veri” “Yalınlık Gerçeğin Belirtisidir” veya “Basitlik Gerçeğin Mührü”

Yalın² yönetim sistemini, İSGYS (İş Sağlığı Güvenliği Yönetim Sistemi) uygulamaları süreçlerinde, katma değer oluşturmeyan faaliyetleri azaltılarak zaman kaybını önleyip plânlanan faaliyet hedeflerine ulaşmayı sağlayan ve sürekli iyileştirme felsefesine dayanan bir yaklaşım olarak alınmaya çalışılmıştır.

Bu sistem, İSG plânlama ve yönetim çalışmaları uygulamasında gereksiz prosedür ve talimat gibi formların yapılmasını önleyen, zaman kazandıracak ölçülebilir denetim ve kontrol sistemlerini kuran, mukayese edilebilir raporlar ile ilgilileri uyaran iş güvenliği konusunda yeni yöntemler bulunmasını sağlayan bir sistem olarak alınmaktadır.

Bu bölümde, “Yalın İSG Yönetimi” için yukarıda belirtilen yöntem ve felsefe doğrultusunda öneri ve yöntemleri ortaya koymak amacıyla yapılan bu çalışmanın, iş yerlerinde sağlık ve güvenlik hizmetlerinin geliştirilmesi için tüm sektördeki İSG bölümü karar vericilerine faydalı bir rehber olacağı düşünülmektedir.

Üretim ve hizmette çok hızlı değişen teknolojik gelişmeler ve buna bağlı beklentiler, bizlere sonuca hızlı bir şekilde ulaşılabilen plânlama ve çalışma yapma zorunlulukları getirmiştir. Bu hızlı çalışma tempo ve beklentiler beraberinde çalışma ortamında tehlikeleri ve sağlık sorunlarını beraberinde getirmektedir. Yapılan İSG çalışmalarında harcanan zaman açısından fayda-maliyet dengesi çok önem arz etmektedir. Saha kontrolü, önlem, alınan önlemin takip ve kontrol süreçleri için katma değer kazandırmayan sürecin ayıklanması bir zorunluluktur.

Tehlike yaratan davranışlar ve ortamdaki üretim ve hizmetler sürecinde çalışma esnekliği ve değişiklikleri içinde tehlikeleri tespit etme, kazaları önleme sürecinin küçük çalışma birimleriyle birlikte ortak yapmaya odaklanılması gerektiğini göstermektedir.

¹ **Yalın İSG Yönetimi**: Bu metot ve felsefe 1950’li yıllarda ekonomik alandaki olumsuzlukların üstesinden gelebilmek için Taiichi Ohno tarafından önerilmiş ve birçok sahada uygulamaya konulduğu görülmektedir.

² “Yalın” kelime anlamı olarak Türk Dil Kurumu (TDK, 2017) tarafından “**Gösterişsiz, süssüz, sade**” şeklinde ifade edilmekte,

Önceden sadece yöneticiler tarafından verilen İSG uygulatma kararları yerine, “yalın yaklaşımda” önerilen her çalışanın iş güvenliğinde vereceği önerilerine yer verilmesi gerekmektedir. Yalın İSG yönetiminin kurulmasında işletmelerdeki üst yönetimin ikna edilmesi ve desteğinin sağlanması gerekir. Bunun için özel strateji, taktik ve yöntemler belirlenmesi gerekmektedir. Ondan sonra da orta kademe yöneticilerine konunun sağlayacağı faydaları anlatıp yanımıza alıp sistemi uygulama safhasına geçirilmesi gerekir.

Bu uygulama strateji ve yöntemlerinden ileride bahsedilecektir.

Yalın İSG yönetim yaklaşımının temelinde yatan düşüncelerden, çalışanların sağlığının korunması, kazaların önlenmesi, bu konuda katkı sağlayan tüm çalışanların emeklerinin taktir ve motive edilmesi bu sistemin olmazsa olmazıdır. Burada ödüllendirmede “5G Ödül ceza” dosyasında bahsedilen felsefe ve mantık dikkate alınmalıdır. Boşa harcanan uygulamaların hepsinin düzeltilmesi, önlem ve sonuç bilgi akışının sürekli hale getirilmesi ve mükemmelliğe doğru yönetim anlayışının benimsenmesi, böylece iş sağlık ve güvenlik hizmet akışının tüm ilgililer için önemli hale geldiği anlaşılabacaktır. Güvenli çalışmalarının yaşam tarzı haline gelerek, tüm çalışanların yaptıkları işlerden keyif aldıkları kendilerinin birer faydalı eleman oldukları hissetmeleri çok önemlidir.

Bu konuda “2C İnsan Davranışı ve Beyin Sistemi” dosyasında bilgiler verilmiştir.

Yalın Yönetim çalışmaların adımları,

- 1) Yalın yönetim yaklaşımı neleri ifade ettiği, ilkeleri, uygulama yöntemleri, süreci, avantaj ve dezavantajları, kullanılabilirliği örnek uygulamaları belirlenmek,
- 2) Temel amaca yönelik, zorunlu olmadıkça ek faaliyette bulunmayan ve asıl işleve yönelik yaklaşım yapmak,
- 3) Faaliyetlerle ilgili gereksiz tüm hareket ve düşüncelerden kaçınmak, bu faaliyette hedefin en kısa zamanda başarıya ulaşması için plân yapmak,
- 4) İşletmede İSG açısından yalın yönetim yaklaşımını uygulayabilmek için,
 - a. Sistemin tüm ilgilerine açık bir şekilde bilgilendirme eğitimi verilmelidir.
 - b. Sistemin kendileri için de ne gibi faydalar sağlayacağı anlatılmalı,
 - c. İlerlemeler, İlgililerle açık bir şekilde kısa eğitimlerle paylaşılmalıdır.
 - d. Birimlerin başarıları periyodik olarak yazılı olarak paylaşılmalıdır,

e. Aksaklıklar, ilgililerden bilgi ve öneriler alınarak, değişiklikler yapılmalıdır.

f. Yapılan son değişikliklerden sonra sıkı bir şekilde süreç takip edilmelidir.

Bunlar; İSGYS açısından kazaların önleyebilmek, sağlıklı ortamının sağlayabilmek için yönetsel bir sistem kurulmalıdır. Bunu sağlamak için,

İSG biriminin yapması gerekenler.

Öncelikle,

- Ortamının fonksiyonel hizmet veya üretim açısından gözlenmesi ve tanınması,
- Çalışma ortamında sağlık ve güvenlik açısından tehlikelerin belirlenmesi,
- Üretim veya hizmetin sağlık ve güvenli bir ortam olduğunun güveninin verilmesi,
- Çalışanların yalın çalışma bilincinin eğitimlerle sağlanması,
- Bu bilincin programlı bir şekilde periyodik kontrollerle pekiştirilmesi,
- Çalışanlardan bu sistemin uygulanması açısından geri dönüş bilgilerinin alınması,
- Çalışanlardan, uygulamayı daha iyi bir düzeye getirilmesi için düşüncelerinin sorulması,
- Başlarda üç ayda bir, daha sonra altı ayda bir gelişmelerin rapor haline getirilmesi,
- Her yıl sonunda genel bir özet raporlama ile ilerlemelerin takip edilmesi.
- Daha önce yapılan işlemlerde harcanan zaman kayıplarının yeni sistemde, aynı işlerde kazanılan zamanları mukayese ederek ilerlemeleri grafiklerle desteklenen raporlar yazılması.

Yalın İSG sistemi uygulaması sayesinde,

- Aşırı insan gücünün harcanmasında tasarruf,
- Saha kontrollerinde harcanan zamanda tasarruf,
- Önlemlerin uygulamaya geçirilmesinde bekleme zaman kayıplarında tasarruf,
- Alınan önlemlerin denetim ve kontrolleri için harcanan zamanda tasarruf,
- Sağlanan bu tasarruflardan kazanılan bu zamanları da sistemi geliştirmek için kullanmak,

Tehlikelerin kök nedenlerini bulup Risk analizi yapılarak önlemlerin alınması, ortam tehlike ve olayların tekrarının önlenmesi için periyodik kontrol sistemi kurulması, Bütün bunları başarabilmenin yollarından biri de “5E “5S” yöntemi” dosyasında anlatılmıştır.

Yalın Yönetim sistemi 5S çalışma ortamı düzen ve ayıklama sistemiyle beraber kullanılır.

Süreçlerin üretkenliğini artırmak için kullanılan basit bir teknik veya kavram olmasının ötesinde bütüne odaklanan bir yönetim felsefesidir. Yalın Yönetim (Operasyonel Mükemmellik / İş Mükemmelliği) farklı bir liderlik, düşünce ve çalışma yaklaşımı gerektirir.

Süreçlerin üretkenliğini artırmak için kullanılan basit bir teknik veya kavram olmasının ötesinde bütüne odaklanan bir yönetim felsefesidir. Yalın Yönetim (Operasyonel Mükemmellik / İş Mükemmelliği) farklı bir liderlik, düşünce ve çalışma yaklaşımı gerektirir.

Yalın Yönetiminin alt katmanları

(Görsel 5F- 1) de görüldüğü gibi insana saygı, organizasyon ve düzeltilecek davranışlar ile başlayıp, değişkenleri yok etme sistemi standartlaştır çalışmalarını yapmak bu arada israf olarak görülen çalışmalarını yok etmek. Değerleri belirleyip her adımda gözlemlemek, sürekliliği sağlayarak mükemmel yaklaşım olmalıdır.

Kaizen Süreci

Problemin belirlenmesi için aşağıda belirtilen Kaizen süreci dikkate alınmalıdır.

Sorunun belirlenmesiyle başlar.

Mevcut durum analizi yapılır.

Veriler toplanır,

Performans ölçütleri değerlendirilir

İyileştirme potansiyeli olan alanlar tespit edilir.

Birlikte çalışılacak ekip Oluşturulur, (farklı departmanlardan veya işlevlerden çalışanlar)

Ekip üyeleri çözüm önerileri geliştirecek, sorunun çözümünde aktif sorumluluk almalıdır.

Ekip, kök nedenleri belirlemek için farklı analiz araçları ve teknikler kullanabilmeli,

Ekip, kök nedenlerin belirlenmesinin ardından iyileştirme önerileri geliştirir.

İyileştirme Çözümlerinin Uygulanması için iyileştirme önerileri, bir plân çerçevesinde uygulanır.

Bunun için çözümlerde Balık kılçığı, Pareto, Swot yöntemler kullanılır. Süreklilik sağlanır.